

hariduskomisjon	X
majanduskomisjon	X
kultuuri- ja spordikomisjon	JK
kogukonnakomisjon	X
revisjonikomisjon	
sotsiaalkomisjon	
eestseisus	X

PÕLTSAMAA VALLAVOLIKOGU

O T S U S

Põltsamaa

02.09.2024 nr 1-4.2/2024/262

Põltsamaa valla huvihariduse ümberkorraldamise kavatsus

Põltsamaa valla arengukava peatüki 3.2 „Juhtimine“ tegevuste ja mõõdikute punkti 3.2.3. all on välja toodud vajaliku tegevusena kitsaskohtade leevendamiseks ja eesmärkide täitmiseks teenuste ajakohastamine ja vajaduspõhine ümberkorraldamine. Samuti on asjakohane valla organisatsioonide arendamine.

Teenuste ajakohastamise ja vajaduspõhise ümberkorraldamisega on Põltsamaa vald järjekindlalt ka tegelenud. Läbi on viidud ümberkorraldused raamatukogude, rahvamajade, lasteaedade ja koolide juhtimises ja majandamises ning tänaseks on tekkinud reaalne vajadus üle vaadata ka kogu huvihariduse ja -tegevuse korraldus, et tagada teenuse jätkusuutlikus.

Huvihariduse ja -tegevuse ümberkorraldamine jätkusuutliku teenuse tagamiseks Põltsamaa vallas on haldusreformi järgselt arutluse all olnud korduvalt. 2020-21 kohaliku omavalitsuse teenuste arenguprogrammis osalenud Põltsamaa valla meeskond koostas ülevaate „Põltsamaa valla huvitegevuse ja -hariduse korraldamine“, milles analüüsiti väljakutseid, mille ees seistakse ning sõnastati võimalikud lahendused. Tulemuste ellu viimist takistas COVID-19 levik ning samal ajal oli töös ka üldhariduse ümberkorraldamine.

Vajadus valdkonna analüüsimiseks, muudatusteks ning visiooni ja strateegiliste eesmärkide püstitamiseks teenusemudeli pikaajalise toimimise tagamiseks on olemas – elanikkond väheneb, vananeb ning koos sellega vähenevad ka ressursid – raha, inimesed (juhendajad, õpilased, harrastajad).

Huviharidus on vallas korraldatud segamudelina, st muusika-, kunsti- ja spordialast huviharidust pakkuvad koolid kuuluvad erinevatele omanikele – Põltsamaa Muusikakool (registrikood 75003097) on ametiasutuse hallatav asutus, Sihtasutus Põltsamaa Sport (registrikood 90007786) hallatav

spordikool on valla sihtasutuse hallatav asutus ja mittetulundusühingu Põltsamaa Kunstiselts (registrikood 80019551) hallatav kunstikool on erakool. Kõik huvikoolid saavad oma põhirahastuse Põltsamaa vallalt. Kolmest huvikoolist on arengukava ainult Põltsamaa Kunstikoolil aastateks 2021-2025, mis ei ole avalikult kättesaadav. Põltsamaa Muusikakoolil ja sihtasutuse Põltsamaa Sport hallataval spordikoolil arengukava puudub ja selget ja kokkulepitut strateegilist suunda ning eesmäärke ei ole fikseeritud. Lisaks esineb sihtasutusel likviidsuse probleeme, mida allasutusena toimides ei saa üldjuhul tekkida. Seega on huvihariduse ümberkorraldamine jätkuvalt aktuaalne, sest vajalik on tagada kõikide suundade jätkusuutlik areng ja optimaalne juhtimine nii inimeste kui ka kulude osas.

Teemat käsitlevad erinevad analüüsid, sh OÜ Cumulus Consulting “Põltsamaa Vallavalitsuse ja selle hallatavate asutuste optimaalse piirkondliku struktuuri kujundamine” (2020), kohalike omavalitsuste teenuste arendamise programmi raames läbi viidud “Põltsamaa valla huvitegevuse ja -hariduse ümberkorraldamise teenusdisaini analüüs” (2020-2021), Mittetulundusühingu Hea hariduskorraldus analüüs „Põltsamaa valla huvitegevuse ja kultuuriteenuste tõhusa teenusmodeli prototüübi väljatöötamine” (2024). Kõik eelpool nimetatud dokumendid on leitavad Põltsamaa valla kodulehelt www.poltsamaa.ee. Et tagada ressursside optimaalseim ja tõhusaim kasutus ning teenuste mitmekesisus ja vajalikud uuendused kasutajate vajadustele ja ootustele vastamiseks, on eeltoodud analüüsides pakutud välja mitmeid lahendusi selle saavutamiseks.

Põltsamaa valla eelarvestrateegia 2024-2027 (leitav Põltsamaa valla kodulehelt www.poltsamaa.ee) kohaselt on Põltsamaa valla eelarve pingeline – ebakindel majandus- ja poliitiline keskkond seab väljakutseid valla eelarvele. Seetõttu on oluline kõigi valla struktuuride ja teenuste optimaalne töökorraldus.

Haldusreformi järgselt on Rahandusministeeriumi toetatud nõustamise raames MTÜ Revident koostanud analüüsi „Vallavara majandamise korraldamine ja selle võimaluste, juhtimismudeli(te) analüüs“ (2018, <https://www.poltsamaa.ee/uuringud>). Analüüsis on tehtud ettepanekud edasisteks tegevusteks valla organisatsioonide arendamisel, sh on välja toodud, et vajalik on hinnata võimalust vähendada valla avalike ülesannete täitmisel organisatsioonilist mitmekesisust ja/või konsolideerida samatüübilisi ja sama rolliga organisatsioone, et tagada ülesannete täitmise parem tõhusus ja koordineerimine. Lisaks on analüüsis välja toodud, et vajalik oleks kujundada organisatsioonilised lahendused (võimekuste konsolideerimine).

Lisaks eeltoodud põhjustele on Põltsamaa Kunstiselts väljendanud 04.08.2023 saadetud kirjas soovi lõpetada noorte kunstihariduse andmine ja teinud ettepaneku, et kunstikool võiks olla ametiasutuse hallatav asutus (registreeritud dokumendiregistris 04.08.2023 nr 10-3/2023/1624-1 all). Põltsamaa Vallavalitsus on taotluse saabumisest alates tegelenud lahenduste otsimisega kunstihariduse pakkumise jätkamiseks.

SA Põltsamaa Sport asemel hallatava asutuse loomine on haldusreformi järgselt ja 2023. aastal korduvalt teemaks olnud Põltsamaa Vallavalitsuse istungitel (protokollid registreeritud dokumendiregistris 16.10.2023 nr 2-1/2023/33 all, 23.10.2023 nr 2-1/2023/34 all). Teemat on arutatud SA Põltsamaa Sport nõukogu ja juhatusega, samuti Põltsamaa kultuurikekuses 21.11.2023 toimunud spordivaldkonna teemalisel kohtumisel (registreerimisleht ja memo registreeritud dokumendiregistris 22.03.2024 nr 10-3/2024/674-1 all).

Huvihariduse ja -tegevuse pakkumiseks on 2024. aasta I poolaastal arutatud erinevaid alternatiive, muuhulgas jätkamine kolme eraldi allasutusena (spordi-, muusika-, kunstikool), kahe allasutusena (spordikool ning muusika- ja kunstikool), spordikooli jätkamine sihtasutusena. Lisaks on arutluse all olnud noortekeskuse ja koolide huviringide korraldamise liitmine huvikooliga jm alternatiivid.

Põltsamaa valla huvihariduse ja -tegevuse teenuse ümberkorraldamise kavatsus oleks aluseks, et alustada ümberkorraldamise protsessiga uuesti ning leida huvihariduse ja -tegevuse teenuse osutamiseks nii vallale kui ka kogukonnale sobiv lahendus.

Tegevused planeeritakse arvestusega, et Põltsamaa Vallavolikogu saaks otsuse langetada hiljemalt 1. maiks 2025, kuna huvikooli seaduse § 6 lõike 1 kohaselt peab koolipidaja esitama Haridus- ja Teadusministeeriumile taotluse kooli registreerimiseks hiljemalt neli kuud enne planeeritava õppeaasta algust.

Otsus võetakse vastu kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punkti 34 alusel ja lähtudes valla strateegiliste arengudokumentide eesmärkidest.

1. Alustada Põltsamaa valla huvihariduse ja -tegevuse teenuse ümberkorraldamise ettevalmistamist eesmärgiga leida huvihariduse ja -tegevuse teenuse osutamiseks Põltsamaa vallas mõistlik ja otstarbekas lahendus.

2. Vallavalitsusel viia vajalikud menetlused läbi hiljemalt 30. aprilliks 2025.

3. Otsus jõustub teatavastegemisest.

Otsust on õigus vaidlustada 30 päeva jooksul, arvates päevast, millal valet esitama õigustatud isik otsusest teada sai või oleks pidanud teada saama, esitades vaide Põltsamaa Vallavolikogule haldusmenetluse seadusega vaidemenetlusele kehtestatud korras. Otsuse peale on kaebeõigusega isikul õigus esitada kaebus Tartu Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustiku §-s 46 sätestatud tähtaegadel ja halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Indrek Eensalu

vallavolikogu esimees

Koostas: haridus- ja kultuuriosakonna juhataja Silja Peters

Kooskõlastas: vallasekretär Merike Sumla, jurist Eva Panksepp, vallavanem Karro Külanurm

Eelnõu esitaja: Põltsamaa Vallavalitsus

Ettekandja: vallavanem Karro Külanurm